

***Про затвердження Правил користування водними об'єктами для плавання на
маломірних (малих) суднах у Полтавській області***

Керуючись пунктом 10 статті 8¹ та статтею 67 Водного кодексу України, частиною 2 статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», з метою охорони людського життя на воді, безпеки судноплавства та охорони довкілля,

ОБЛАСНА РАДА ВИРІШИЛА:

1. Затвердити Правила користування водними об'єктами для плавання на маломірних (малих) суднах у Полтавській області (додаток на 10 аркушах).
2. Рішення шістнадцятої сесії обласної ради шостого скликання від 23 травня 2013 року «Про затвердження Правил користування водними об'єктами для плавання на маломірних (малих) суднах Полтавської області» (зі змінами) визнати таким, що втратило чинність.
3. Організацію виконання рішення покласти на управління інфраструктури та туризму облдержадміністрації, контроль за його виконанням – на постійну комісію обласної ради з питань житлово-комунального господарства, енергозбереження, будівництва, транспорту та зв'язку.

**ГОЛОВА
ОБЛАСНОЇ РАДИ**

О.Ю. БІЛЕНЬКИЙ

Додаток
до рішення _____
сесії Полтавської обласної ради
сьомого скликання
від _____ 2017 року

Правила користування водними об'єктами для плавання на маломірних (малих) суднах у Полтавській області

I. Загальні положення

1. Правила користування водними об'єктами для плавання на маломірних (малих) суднах у Полтавській області (далі – Правила) розроблені відповідно до:

Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»;

Водного кодексу України;

Закону України «Про транспорт»;

постанови Кабінету Міністрів України від 08 червня 1998 року № 814 «Про вдосконалення технічного, класифікаційного і судноплавного нагляду на морському і річковому транспорті»;

Порядку ведення Державного суднового реєстру України і суднової книги України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 вересня 1997 року № 1069;

Порядку обліку місць масового відпочинку населення на водних об'єктах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06 березня 2002 року № 264;

Положення про прикордонний режим, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 липня 1998 року № 1147;

Правил судноплавства на внутрішніх водних шляхах України, затверджених наказом Міністерства транспорту України від 16 лютого 2004 року № 91, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 12 липня 2004 року за № 872/9471;

Положення про систему управління безпекою судноплавства на морському і річковому транспорті, затвердженого наказом Міністерства транспорту України від 20 листопада 2003 року № 904, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 19 грудня 2003 року за № 1193/8514;

Положення про порядок видачі посвідчення судноводія малого/маломірного судна, затвердженого наказом Міністерства інфраструктури України № 283 від 07 травня 2013 року, зареєстрованого в Міністерстві юстиції

України 29 травня 2013 року за № 831/23363 (далі – Положення про порядок видачі посвідчення);

Правил безпечної експлуатації баз для стоянки маломірних (малих) суден, затверджених наказом Міністерства транспорту України від 16 липня 2004 року № 642, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 23 липня 2004 року №915/9514;

Інструкції про огляд баз для стоянки маломірних (малих) суден, затвердженої наказом Міністерства транспорту України від 16 липня 2004 року № 641, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України від 23 липня 2004 року №914/9513;

Правил охорони життя людей на водних об'єктах України, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 10 квітня 2017 року № 301, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 04 травня 2017 року №566/30434.

2. У цих Правилах терміни вживаються в такому значенні:

база для стоянки малих суден (далі – БСМС) – суб'єкт господарювання, одним із видів діяльності якого є надання послуг з утримання малих суден і який утримує і використовує для цього спеціально обладнані гідротехнічні споруди або природні берегові об'єкти, за винятком баз та пунктів базування суден флоту рибного господарства, пошуково-рятувальних, аварійно-рятувальних, пожежно-рятувальних суден та суден для проведення розмінування;

плавання – цілеспрямований рух судна на водних шляхах;

клас судна – сукупність умовних символів і словесних характеристик, що присвоюється суднам, іншим плавучим спорудам, а також морським стаціонарним платформам класифікаційним товариством, і характеризує їхні конструктивні особливості, призначення й умови експлуатації, визначені правилами цього класифікаційного товариства;

мале судно (далі – МС) – будь-яке судно з корпусом максимальною довжиною без урахування керма та бушприту до 24 метрів (за винятком суден, на яких дозволено перевозити більше 12 пасажирів, суден, побудованих або обладнаних для буксирування, штовхання або ведення в зчалі суден, які не є малими, суден, що перевозять вантажі, криголамів, поромів, плавучих кранів, суден допоміжного та технічного флоту, суднових шлюпок і плотів), а також водні мотоцикли (гідроцикли);

водний мотоцикл (гідроцикл) – мале судно, призначене для розваг на воді, довжиною до 4 метрів, на якому встановлена водометна пропульсивна установка, спроектована для управління ним у положенні стоячи, на колінах, або сидячи;

вітрильне судно – будь-яке судно, що пересувається за допомогою вітрила, у тому числі за умови знаходження на судні двигуна, якщо він використовується періодично;

судновласник – юридична або фізична особа, яка експлуатує судно від свого імені незалежно від того, чи є вона власником судна, чи використовує на інших законних підставах;

причальна споруда – гідротехнічна споруда або комплекс споруд, яка має швартовні та відбійні пристрої і призначена для стоянки, обслуговування та ремонту суден, обслуговування пасажирів, у тому числі для їх посадки на судна і висадки з суден, проведення навантажувально-розвантажувальних робіт;

посвідчення судноводія МС – документ, що надає право на управління МС;

Інші терміни, що використовуються у цих Правилах, вживаються у значенні, визначеному законодавством.

3. Ці Правила встановлюють основні вимоги до експлуатації МС і БСМС та є обов'язковими для виконання в області. Правила не скасовують вимог інших правил і нормативних актів, пов'язаних із безпекою судноплавства, дія яких поширюється на всю територію України.

4. Відповідальність за забезпечення безпеки плавання МС несуть судноводії та судновласники, за безпечну експлуатацію БСМС – власники БСМС.

5. Контроль за виконанням цих Правил здійснюється Полтавською обласною державною адміністрацією, районними державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування у взаємодії з представниками територіальних органів виконавчої влади, що забезпечують охорону життя людей на водних об'єктах України.

6. Державний нагляд (контроль) за безпекою плавання МС, безпечною експлуатацією БСМС, здійснюється територіальним підрозділом Укртрансбезпеки.

7. Водні об'єкти, на яких забороняється плавання і стоянка МС, місця масового відпочинку людей на воді повинні бути обладнані навігаційними плавучими та (або) береговими знаками і вогнями встановленого зразка.

8. Судновласники МС зобов'язані:

- зареєструвати МС в установленому законодавством порядку;
- організувати утримання МС на БСМС (якщо базування і плавання МС здійснюватиметься у контрольованому прикордонному районі);
- забезпечувати належний технічний стан МС і його укомплектування відповідно до встановлених норм;
- довіряти управління МС тільки особам, які мають посвідчення судноводія МС, що відповідає класу судна;

- доводити до відома судноводія МС встановлені умови використання МС, зокрема району, часу і умов базування і плавання МС, перевезення на ньому людей і вантажів.

9. Власники БСМС зобов'язані:

- забезпечити в установленому порядку реєстрацію БСМС;
- пред'являти БСМС в установленому порядку для огляду;
- організувати на БСМС збереження і облік МС, які утримуються на БСМС;
- обладнати не менше одного інформаційного стенда для доведення інформації, розташованого таким чином, щоб забезпечити легкий доступ до них судноводіїв та осіб, які користуються прокатними та іншими МС;
- доводити до судноводіїв МС телефон чергового БСМС, територіального підрозділу Укртрансбезпеки;
- щоденно доводити до судноводіїв МС інформацію про гідрометеорологічні умови плавання та прогноз погоди;
- здійснювати заходи з охорони природного середовища;
- забезпечити наявність обладнаного штрафного майданчика для зберігання МС, плавання яких заборонено в порядку, установленому законодавством.

10. Судноводії МС зобов'язані:

- виконувати вимоги законодавства, що стосуються плавання МС;
- під час керування МС мати при собі посвідчення судноводія МС, свідоцтво про право власності для суден (судновий білет), свідоцтво про придатність судна до плавання, у разі здійснення комерційного перевезення пасажирів – також свідоцтво про мінімальний склад екіпажу;
- забезпечити перед початком плавання наявність на борту рятувальних засобів відповідно до судових документів;
- забезпечувати порядок на борту МС, безпеку членів екіпажу, пасажирів та інших осіб, що знаходяться на борту МС;
- бути одягнутим у рятувальний або страховочний жилет (на вітрильному та безпалубному МС);
- при погіршенні гідрометеорологічних умов припинити плавання, перемістити МС у місце, безпечне для судна та людей, що знаходяться на ньому;
- у разі аварійної події з МС:
- вжити усіх можливих заходів для збереження життя і здоров'я людей та запобігання забруднення;
- для привернення уваги подати сигнали лиха, передбачені Правилами судноплавства на внутрішніх водних шляхах України;
- негайно повідомити про аварійну подію черговому або адміністрації БСМС та територіальному підрозділу Укртрансбезпеки.

У всіх випадках, що не передбачені Правилами судноплавства на внутрішніх водних шляхах України та цими Правилами, судноводії МС повинні вживати всіх можливих заходів, що визнані звичайною практикою судноводіння або особливими обставинами конкретного випадку, для забезпечення безпеки людського життя на воді та запобігання забрудненню.

11. Судноводіям МС забороняється:

- виходити в плавання на МС, яке незареєстроване в установленому порядку;
- виходити в плавання на МС без інформування чергового БСМС, до якої приписане МС (якщо базування і плавання МС здійснюється у контрольованому прикордонному районі);
- здійснювати плавання в районах, заборонених для плавання МС;
- керувати МС, не маючи при собі посвідчення судноводія МС, що відповідає виду та розміру судна, а також у стані алкогольного або наркотичного сп'яніння;
- передавати керування МС особам, які не мають посвідчення судноводія МС, що відповідає виду та розміру судна, а також тим, що знаходяться у стані алкогольного або наркотичного сп'яніння;
- перевозити на МС пасажирів і вантаж з порушенням обмежень, визначених у судових документах МС;
- перевозити на вітрильному або безпалубному МС людей, якщо вони не одягнені в рятувальні або страхувальні жилети червоного або помаранчевого кольору;
- користуватися саморобними рятувальними засобами;
- запускати шнуром підвісний двигун із включеною передачею;
- керувати моторним МС з підвісним двигуном, не закритим кришкою;
- ставати на якір у межах судового ходу, у місцях підводних (надводних) переходів та ближче ніж 200 м від них;
- заходити на пляжі, місця для проведення тренувань спортивних суден;
- швартуватися до інших суден без дозволу їх капітана (судноводія);
- швартуватися до плавучих навігаційних знаків;
- здійснювати плавання в умовах обмеженої видимості менше ніж 500 метрів;
- перевозити вибухонебезпечні та вогненебезпечні вантажі, за винятком паливно-мастильних матеріалів для двигуна та механізмів МС;
- скидати за борт будь-які забруднюючі речовини та води, що їх містять, а також сміття.

12. Члени екіпажу МС та інші особи, що знаходяться на борту МС зобов'язані виконувати розпорядження судноводія МС, які надаються ним з метою виконання покладених на нього обов'язків.

13. Дати початку і закінчення навігації для МС щорічно оголошуються обласною державною адміністрацією відповідно до її розпоряджень.

14. Плавання МС дозволяється за межами суднового ходу, без заходу в місця масового відпочинку людей на воді, акваторії водних спортивних навчально-тренувальних баз, в установлену санітарну зону водозабору. Не дозволяється підходити ближче ніж на 25 метрів до огорожувальних буйків пляжів, водних спортивних майданчиків, заказників, водозаборів, станцій перекачування води.

Підхід до берега в місцях масового відпочинку громадян і на пляжах дозволяється малим ходом тільки у спеціально відведених місцях, що огорожується віхами чи буйками.

15. Кожне МС повинно рухатися з безпечною швидкістю. При виборі безпечної швидкості необхідно враховувати видимість, щільність руху суден, маневрені можливості МС, наявність освітлення берегових вогнів і МС, стан вітру, хвиль і течії, осадку МС і фактичну глибину водного шляху, наявність інших факторів навігаційної небезпеки.

16. Рух МС дозволяється при видимості не менше ніж 500 м. Рух МС у нічний час дозволяється зі швидкістю до 15 км/год за умов несення МС вогнів відповідно до Правил судноплавства на ВВШ.

17. Проходити мости МС дозволяється тільки через прогони, позначені рівностороннім трикутником вершиною вниз, червоного (білого) кольору.

18. Вітрильні МС повинні мати мінімальний запас по висоті при проходженні:

- під мостами - 0,5 м;
- під проводами лінії зв'язку - 1 м;
- під проводами високої напруги:
 - до 110 кВ - 2,0 м;
 - до 150 кВ - 2,5 м;
 - до 220 кВ - 3,0 м;
 - до 330 кВ - 3,5 м;
 - до 500 кВ - 4,0 м;
 - до 750 кВ - 6,0 м.

19. Не допускається рух МС зі швидкістю більше ніж 15 км/год:

- біля пляжів, місць масового відпочинку людей;
- під мостами, біля причальних споруд;
- біля суден, що здійснюють підводні роботи під час проведення ними підводних робіт та спусків, про що свідчать піднятий на такому малому судні сигнальний прапор (щит) «А» - сигнал «А» (альфа) міжнародного зводу сигналів, а також помаранчевий або красний буй в районі підводних робіт;
- у вузькостях, протоках, на крутих поворотах та в інших місцях, умови плавання в яких ускладнені.

20. Постановка МС на якір забороняється:

- у зоні, позначеній знаками заборони «Якоря не кидати!»;
- у межах суднового ходу;
- поблизу транспортних суден;
- біля причальних споруд;
- на відстані до 500 м від мостів;
- на акваторії пляжів, у вузькостях, на крутих поворотах;
- під лініями зв'язку та електропередачі;
- ближче 25 м від лінії кромкових знаків навігаційної обстановки.

21. Судноводії МС, які планують перетин суднового ходу, повинні завчасно пропустити судна, які рухаються по судновому ходу.

МС рекомендується перетинати судновий хід під кутом, близьким до 90 градусів до осі суднового ходу, з максимально можливою швидкістю, при відсутності на підході транспортних суден.

22. На акваторіях, що не підпадають під дію Правил судноплавства на внутрішніх водних шляхах України, судноводії МС повинні дотримуватись таких основних вимог:

22.1 Розходження суден:

- якщо два судна рухаються прямо або майже прямо назустріч одне одному, то вони повинні розходитись лівими бортами;
- якщо два судна наближаються на курсах, що перетинаються, то судноводій, який бачить інше судно зі сторони свого правого борту, повинен уступити йому дорогу;
- якщо два вітрильні судна наближаються одне до одного так, що виникає загроза зіткнення, одне з них дає шлях іншому таким чином:
 - якщо вітрильні судна прямують різними галсами, то судно, яке йде лівим галсом, повинно дати дорогу іншому судну;
 - коли вітрильні судна прямують однаковими галсами, то судно, яке знаходиться з навітряного боку, повинно давати дорогу судну, що знаходиться на протилежному боці;
 - якщо вітрильне судно прямує лівим галсом і бачить інше судно з навітряного боку та не може розпізнати, яким галсом воно рухається, то воно повинно надати йому шлях;
 - якщо моторне судно наближається до вітрильного судна і виникає загроза зіткнення, то моторне судно повинно дати шлях вітрильному судну.

Допускається перетин курсу по носу судна за умови, що після закінчення маневру відстань до судна, що наближається, буде не меншою ніж 500 метрів.

22.2 Обгін суден:

- судно, яке наближається до іншого судна в секторі його кормового вогню (вогнів), тобто з напрямку більше 22,5 градуса позаду траверза, і є тим судном, яке обганяє, незалежно від того моторне воно чи вітрильне, може

обходити те судно, яке обганяють, тримаючись збоку від його шляху таким чином: по судновому ходу – тільки по його лівому борту, а за межами суднового ходу, при попередженні – з будь-якого борту;

- заборонено обгін у вузькостях, при видимості менше 1 км, під мостами та у 500 метровій зоні, яка прилягає до мостів, а також, коли на траверзі вже є інше судно;

- судноводій моторного МС, який обганяє або розходить з гребним судном, водним велосипедом чи вітрильним судном, повинен здійснювати маневр на безпечній швидкості. Якщо дозволяють обставини, обгін можна проводити з будь-якого борту. Судно, яке здійснює обгін, несе відповідальність за безпеку маневру.

22.3 Обгін заборонено:

- біля БСМС;
- при проході місць масового відпочинку людей на воді;
- при підході до переправ, мостів, земснарядів та інших суден на стоянці;
- у місцях з обмеженою менше 500 метрів видимістю.

23. Для забезпечення безпеки плавання гідроциклів:

- плавання гідроциклів дозволяється тільки у світлий час доби;
- під час плавання усі особи, що знаходяться на гідроциклі, повинні бути одягнуті у рятувальні або страхувальні жилети червоного або помаранчевого кольору;

- плавання гідроциклів не дозволяється ближче 200 метрів від буйкової огорожі пляжу або від іншого місця масового відпочинку людей на воді;

- у випадку виникнення небезпечної ситуації, судноводій повинен негайно зупинити гідроцикл;

- підхід гідроциклів до берега в місцях масового відпочинку громадян і на пляжах дозволяється малим ходом тільки у спеціально відведених місцях, що огорожується віхами чи буйками;

- буксирування парашутистів і лижників на воді гідроциклами заборонено;

- гідроциклу забороняється перетинати курс інших суден, а також в інший спосіб заважати руху інших суден.

24. Заправка гідроциклів пально-мастильними матеріалами повинна проводитися на березі, за межами пляжів, інших місць масового відпочинку людей.

25. Видача гідроциклів на прокат здійснюється тільки особам, що мають посвідчення судноводія МС відповідної категорії. При відсутності у особи, яка отримує гідроцикл на прокат, такого посвідчення, гідроциклом повинна керувати особа, яка має таке посвідчення.

Тренування на гідроциклах дозволяється тільки на спеціально відведених акваторіях під безпосереднім наглядом інструктора, досвід якого у керуванні гідроциклом складає більше 3 років.

26. Проведення спортивних заходів (змагань, тренувань, спортивних свят) на воді:

- організовується на акваторіях, що закриті для судноплавства інших (не спортивних) суден;
- здійснюється з дозволу територіального підрозділу Укртрансбезпеки.

27. Фізичні і юридичні особи, що організовують спортивні заходи на воді, зобов'язані:

- на період проведення спортивних заходів визначити осіб, відповідальних за безпеку людей та суден;
- позначити (огородити) акваторію, на якій здійснюватиметься спортивним захід, буйками та виставити пости на човнах для забезпечення безпеки плавання спортивних суден.

28. Перехід спортивних суден від БСМС до і від місця проведення спортивного заходу виконується з дотриманням Правил судноплавства на внутрішніх водних шляхах України та під контролем осіб, які визначені відповідальними за безпеку людей та суден на період проведення спортивного заходу.

29. Забороняється проведення тренувань на спортивних суднах усіх видів в період від закриття навігації до відкриття навігації.

30. Порядок видачі посвідчення судноводія МС та вимоги до його отримання, включаючи теоретичну та практичну підготовку, визначено у Положенні про порядок видачі посвідчення.

II. Окремі вимоги до руху МС у Полтавській області

1. На всіх озерах, ставках, водосховищах, середніх і малих річках на території Полтавської області (крім Кременчуцького та Дніпродзержинського водосховищ, Ворсклянської затоки в межах с. Кишеньки та с. Орлик, а також гирла річки Сула до с. Погребняки), рух маломірних суден з механічною тягою заборонено протягом року.

Поза нерестовим періодом дозволяється рух весловим суднам, які пройшли технічний огляд і зареєстровані у відповідному структурному підрозділі центрального органу виконавчої влади, який реалізує державну політику у сфері безпеки на морському та річковому транспорті.

2. Всі МС в районі міст Кременчука та Горішні Плавні повинні рухатися тільки за межами суднового ходу на відстані не ближче 10 м від знаків судноплавної обстановки:

- на ділянці від гирла підхідного каналу КремГЕС до колишньої станції Дормаш – тільки вздовж лівого берега;
- на ділянці від колишньої станції Дормаш до опор старого мосту – тільки вздовж правого берега (біля острова Динька);
- від опор старого мосту до човнової станції Крюковського вагонобудівного заводу – тільки вздовж лівого берега;
- проходити Кременчуцький міст в обох напрямках дозволяється через десятий судноплавний прольот.

МС дозволяється перетинати судновий хід:

- в районі колишньої станції Дормаш;
- в районі опор старого мосту.

3. Забороняється рух МС в затоці «Барбара», так як акваторія затоки використовується для проведення змагань та тренування ДЮСШ № 3 міста Горішні Плавні.

Начальник управління
інфраструктури та туризму
Полтавської облдержадміністрації

Ю.Б. Кривошеєв